

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze

LZG-4100-01-05/2013
P/13/191

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/191 – Wykonanie budżetu państwa w 2012 r., część 85/08 – województwo lubuskie
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze
Kontroler	Zdzisław Szafranski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 84857 z dnia 04.01.2013 r.
Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta i Gminy Wschowa, ul. Rynek 1, 67-400 Wschowa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Krzysztof Grabka, Burmistrz Miasta i Gminy Wschowa

(dowód: akta kontroli str. 1-3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ planowanie i wykorzystanie przez kontrolowaną jednostkę dotacji z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami oraz sposób sporządzenia sprawozdań budżetowych w tym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Prawidłowo zaplanowano i zgodnie z przeznaczeniem wykorzystano dotacje na zadania z zakresu administracji rządowej.

Na bieżąco przekazywano środki do jednostki podległej (Ośrodka Pomocy Społecznej) realizującej zadania zlecone.

Terminowo rozliczono dotacje oraz prawidłowo sporządzono sprawozdanie Rb-50 kwartalne o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych.

Nieprawidłowości stwierdzono w prowadzonych postępowaniach w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Planowanie przez jednostkę samorządu terytorialnego dotacji z budżetu państwa

Opis stanu faktycznego

1.1. W zarządzeniu z 4.01.2012 r. Burmistrz² Wschowy określił plan dochodów na 2012 r. z tytułu dotacji celowych na zadania z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami w wysokości 8.002,4 tys. zł, w tym:

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² W sprawie ustalenia planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami na 2012 r.

- 187,7 tys. zł na zadania (realizowane przez Urząd) w 3 działach: 750 (rozdział 75011), 751 (rozdział 75101), 752 (rozdział 75212),
- 7.814,7 tys. zł na zadania (realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej) w dziale 852 (w rozdział 85212 i 85213).

(dowód: akta kontroli str. 47-51)

Urząd przekazał do Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego informacje o planowanych kwotach wydatków w 2012 r. na zadania z zakresu administracji rządowej realizowane w dziale 752, rozdziale 75212.

(dowód: akta kontroli str. 44-46)

Urząd nie przekazywał do:

- Krajowego Biura Wyborczego informacji o planowanych kwotach wydatków na 2012 r. w dziale 751, rozdziale 7510, gdyż dysponent w piśmie z 19.10.2011 r. poinformował, że podstawą wyliczenia kwoty dotacji była średnia liczba uprawnionych do głosowania ujętych w rejestrach wyborców na 30.06.2011 r., przy przyjętym wskaźniku 213 zł na jeden tysiąc wyborców,
- Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego informacji o planowanych kwotach wydatków na zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami w dziale 750 oraz w dziale 010. Jak wynika z wyjaśnień skarbnika, informacje o planowanych kwotach dotacji w dziale 750 gmina otrzymuje od wielu lat bez składania wniosków, a zapotrzebowanie na środki na zadania w dziale 010 składa się po zweryfikowaniu wniosków producentów rolnych.

(dowód: akta kontroli str. 8, 44-51, 73)

1.2. Gmina otrzymała od wojewody informacje o kwotach dotacji celowych na zadania z zakresu administracji rządowej w terminach określonych w art. 143 i 148 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³.

(dowód: akta kontroli str. 4-7)

1.3. Urząd poinformował Ośrodek Pomocy Społecznej o kwotach dotacji z zakresu administracji rządowej zaplanowanych dla tej jednostki na 2012 r. w terminach określonych w art. 248 ust. 1 i art. 249 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

(dowód: akta kontroli str. 13-18)

*Ustalone
nieprawidłowości*

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

2. Wykorzystanie dotacji przez jednostkę samorządu terytorialnego

*Opis stanu
faktycznego*

2.1. Wykonane w 2012 r. dochody budżetu gminy wyniosły 56.275,0 tys. zł, a wydatki 60.291,3 tys. zł, które w kwocie 8.510,4 tys. zł zostały pokryte z dotacji celowych na zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone.

(dowód: akta kontroli str. 47-72, 111-114, 187-191)

Dotacje na realizację zadań przez Urząd były przekazywane przez wojewodę oraz dyrektora Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Zielonej Górze w sposób umożliwiający terminowe wykonanie zadań.

³ Dz. U. z 2009 r., Nr 157, poz. 1240 ze zm.

Nie wystąpiła sytuacja:

- niewykorzystania przez Urząd dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej,
- nierytmicznego i nieproporcjonalnego otrzymywania środków dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej,
- aby Urząd zwracał się do dysponentów o zwiększenie kwoty dotacji.

(dowód: akta kontroli str. 115-116, 136-152)

2.2. Dotacje na realizację zadań z zakresu administracji rządowej przez Ośrodek Pomocy Społecznej (w dziale 852) były przekazywane przez wojewodę, w terminach umożliwiających pełne wykonanie zadań. Kwoty niewykorzystanych przez Ośrodek dotacji zostały przekazane dysponentowi terminowo.

(dowód: akta kontroli str. 94-95, 115-116, 135-143, 150-156)

Ośrodek Pomocy Społecznej dwukrotnie uzyskał od wojewody zwiększenie kwot dotacji na brakujące za styczeń 2012 r. (1.340 zł) i luty 2012 r. (1.310 zł) składki zdrowotne od wypłacanych świadczeń pielęgnacyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 92-95)

2.3. Gmina dofinansowywała środkami własnymi w wysokości 139.235,97 zł realizację zadań z zakresu administracji rządowej w dziale 750 (administracja publiczna), w rozdziale 75011 (urzędy wojewódzkie). Otrzymana dotacja w kwocie 183.400 zł nie pokryła łącznych wydatków w wysokości 322.635,97 zł⁴.

(dowód: akta kontroli str. 257)

Burmistrz wyjaśnił, że przyczyną niewystępowania o dodatkowe środki w ww. dziale była, m.in.:

- nieskuteczność takich wniosków w poprzednich latach,
- brak wpływu na wysokość planowanych i przekazywanych przez wojewodę dotacji.

(dowód: akta kontroli str. 362-364)

2.4. W zakresie wykorzystania i rozliczenia dotacji z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami (łączna kwota dotacji 815.413 zł), kontrolą objęto 3 zadania realizowane przez Urząd sfinansowane środkami z dotacji w kwocie 632.012 zł.

2.4.1. Dotacja na prowadzenie stałego rejestru wyborców – kwota 3.663 zł (dział 751, rozdział 75101), została wydatkowana w całości zgodnie z przeznaczeniem na realizację zadania określonego w art. 18 § 11 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy⁵.

(dowód: akta kontroli str. 8-10, 117-123)

2.4.2. Dotacja na szkolenie obronne – kwota 600 zł (dział 752, rozdział 75212), została wydatkowana w całości zgodnie z przeznaczeniem na realizację zadania określonego w rozporządzeniu Rady Ministrów z 13 stycznia 2004 r. w sprawie szkolenia obronnego⁶.

(dowód: akta kontroli str. 121-134)

2.4.3. Kontrola wykorzystania dotacji przekazanej z budżetu państwa z przeznaczeniem na zwrot⁷ producentom rolnym części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju

⁴ Wynagrodzenia wraz z pochodnymi.

⁵ Dz. U. Nr 21, poz. 112 ze zm.

⁶ Dz. U. Nr 16, poz. 150 ze zm.

⁷ Zadanie, o którym mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej - Dz. U. Nr 52, poz. 379 ze zm.

napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej wykazała⁸, że producenci rolni terminowo składali wnioski o zwrot części ww. podatku, terminowo wydawano decyzje administracyjne o zwrocie części tego podatku i dokonywano wypłat. Urząd prawidłowo wykonywał obowiązki sprawozdawcze dotyczące przekazywania do Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego rocznego i okresowych rozliczeń dotacji. Łączna kwota dotacji wydatkowanej na zwrot podatku akcyzowego oraz pokrycie kosztów postępowania wynosiła 627.749,37 zł (dział 010, rozdział 01095), z tego zwrócono producentom rolnym kwotę ogółem 615.440,56 zł. Przysługująca gminie kwota kosztów ustalania i wypłacania zwrotu podatku akcyzowego została prawidłowo określona na 12.308,81 zł.

(dowód: akta kontroli str. 158-169, 213-214, 217-233)

Wszystkie decyzje podpisała kierowniczka referatu do spraw podatków posiadająca upoważnienie burmistrza. Trzy osoby zatrudnione w referacie ds. podatków, które dokonywały na fakturach adnotacji *przyjęto w dniu ... do zwrotu części podatku akcyzowego*, nie posiadały w tym zakresie upoważnienia burmistrza.

(dowód: akta kontroli str. 158-169, 213-214, 217-233)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Trzy osoby zatrudnione w referacie ds. podatków, które sprawdziły łącznie 59 wniosków (ze 100 zbadanych) oraz dokonały na fakturach adnotacji *przyjęto w dniu ... do zwrotu części podatku akcyzowego*, nie posiadały upoważnienia burmistrza, o którym mowa w art. 6 ust. 4 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego.

(dowód: akta kontroli str. 217-222, 225-246)

Osobom tym, jak wynika z wyjaśnień, polecenie sprawdzania wniosków i faktur wydała ustnie kierownik referatu do spraw podatków.

(dowód: akta kontroli str. 247-248)

Podczas kontroli NIK, burmistrz zarządzeniem nr 15/13 z 6.02.2013 r. upoważnił ww. osoby do przyjmowania faktur w zakresie zwrotu części podatku akcyzowego oraz umieszczania na fakturach odpowiedniej adnotacji.

(dowód: akta kontroli str. 256)

2. Jednemu producentowi rolnemu, wskutek przeoczenia, w decyzji o zwrocie podatku akcyzowego za II półrocze 2012 r. nie uwzględniono kwoty 33,01 zł wynikającej z faktury zakupu (34,75 litrów oleju napędowego) znajdującej się w dokumentacji Urzędu.

(dowód: akta kontroli str. 217-222, 249-253)

W wyniku kontroli NIK wydano decyzję o zwrocie wnioskodawcy ww. kwoty, a pismem z 15.02.2013 r. wystąpiono do wojewody z wnioskiem o dotację celową.

(dowód: akta kontroli str. 262-265)

3. Kserokopie 13 faktur i 2 duplikatów faktur załączonych do 2 wniosków⁹ nie zostały, wskutek przeoczenia, potwierdzone przez kierownika referatu do spraw podatków za zgodność z oryginałem, to jest w sposób określony w art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego.

(dowód: akta kontroli str. 217-222)

⁸ Analizą objęto 100 pierwszych wniosków i decyzji wydanych w I półroczu 2012 r. Ogółem do 100 ww. wniosków dołączono 1.100 faktur na kwotę 932.199,01 zł za zakup 181.395,31 litra oleju napędowego (tytułem zwrotu wypłacono wnioskodawcom kwotę 159.973,52 zł).

⁹ Dotyczące zakupu 4.367,06 litrów oleju napędowego. Wnioskodawcom wypłacono z tego tytułu zwrot podatku akcyzowego w kwocie 3.592,60 zł.

W toku kontroli NIK, w wyniku działań kierowniczkich referatu do spraw podatków, uzyskano kopie ww. dokumentów, które w dniu 30.01.2013 r. zostały potwierdzone za zgodność z oryginałem.

(dowód: akta kontroli str. 255)

Do powstania ww. nieprawidłowości mogła się przyczynić słabość systemu kontroli zarządczej w zakresie wykorzystania dotacji przeznaczonej na realizację zadań z zakresu administracji rządowej. Stwierdzono bowiem, że:

- kontrolami komórki kontroli wewnętrznej nie obejmowano ww. dotacji,
- w procedurach kontroli brak było uregulowań dotyczących m. in. wykorzystania dotacji w zakresie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego.

(dowód: akta kontroli str. 74-88, 96-110, 157, 266-299, 358-361)

Burmistrz zadeklarował dokonanie przeglądu przepisów dotyczących kontroli zarządczej, uchylenie nieaktualnych zarządzeń, wprowadzenia szczegółowych uregulowań dotyczących kontroli zarządczej oraz uzupełnienie zakresów czynności pracowników o sprawy związane z kontrolą zarządczą.

(dowód: akta kontroli str.362-364)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia, mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność w przedstawionym wyżej zakresie.

3. Sprawozdawczość budżetowa

Opis stanu faktycznego

Sprawozdania zbiorcze Rb-50¹⁰ za poszczególne kwartały 2012 r. zostały sporządzone w terminach określonych w załączniku nr 44 do rozporządzenia Ministra Finansów z 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹¹. Sprawozdanie zbiorcze Rb-50 za IV kwartał 2012 r. sporządzono na podstawie sprawozdań jednostkowych i terminowo przesłano do Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego.

(dowód: akta kontroli str. 170-212, 215-216)

Analiza danych zawartych w sprawozdaniu jednostkowym Rb-50 Urzędu za IV kwartał 2012 r. wykazała, że były one zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz kwotami wynikającymi z planu finansowego dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami.

(dowód: akta kontroli str. 170-212, 215-216)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

4. Płatności i dotacje celowe na realizację projektów finansowanych z udziałem środków europejskich

Opis stanu faktycznego

W 2012 roku gmina nie realizowała projektów współfinansowanych z udziałem środków europejskich dotyczących zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami.

(dowód: akta kontroli str. 300-357)

¹⁰ Kwartalne sprawozdanie o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami.

¹¹ Dz. U. Nr 20, poz. 103.

IV. Wniosek

Wniosek pokontrolny

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹² - zwanej dalej *ustawą o NIK*, wnosi o zapewnienie kontroli zarządczej w zakresie prowadzenia postępowań w sprawie zwrotu podatku akcyzowego producentom rolnym.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosku

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Zielona Góra, dnia 12 marca 2013 r.

Kontroler

główny specjalista kontroli państwowej
Zdzisław Szafrąński

.....
podpis

Wicedyrektor

Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Zielonej Górze
Andrzej Aleksandrowicz

.....
podpis

¹² Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.